

Asiakirja on sähköisesti allekirjoitettu päätöksentekojärjestelmässä.

§ 66

LISÄPYKÄLÄ: Raportti Tampereen kaupungin tytär- ja osakkuusyhtiöiden toiminnasta vuodelta 2022

TRE:2999/02.02.01/2023

Valmistelija / lisätiedot:
Arto Vuojolainen

Valmistelijan yhteystiedot

Controller Johanna Saarinen, puh. 040 187 4582, etunimi.
sukunimi@tampere.fi

Lisätietoja päätöksestä

Vt. lakiasiaainjohtaja Jouko Aarnio, puh. 040 514 4884, etunimi.
sukunimi@tampere.fi

Päätös

Päätösehdotus hyväksyttiin.

Esittelijä: Juha Yli-Rajala, Konsernijohtaja

Päätösehdotus

Raportti Tampereen kaupungin tytär- ja osakkuusyhtiöiden toiminnasta vuodelta 2022 hyväksytään.

Perustelut

Raportti Tampereen kaupungin tytär- ja osakkuusyhtiöiden toiminnasta vuodelta 2022 on järjestyksessään yhdeksästoista yhtiöiden toiminnasta koottu vuosiraportti. Raportissa esitetään yhtiöiden perustietojen lisäksi keskeisiä tapahtumia ja tuloksia vuoden 2022 tilinpäätösanalyysina. Tiedot perustuvat valtaosin yhtiöiden tilinpäätöksiin ja toimintakertomuksiin. Kunkin yhtiön talouden kehittymisestä esitetään lisäksi tunnuslukuanalyysi.

Tampereen kaupunki on monitoimialakonserni, jonka omistuksessa on hyvin erityyppisiä ja erilaisilla toimialoilla liiketoimintaa harjoittavia yhtiöitä ja yhteisöjä. Tämän takia organisaatioiden tavoitteet ja tehtävät voivat olla hyvinkin erilaisia. Esimerkiksi asuntoyhteisöjen lähtökohtana on tarjota kohtuuhintaista vuokra-asumista erilaisille kohderyhmille. Näissä yhteisöissä tuloksen maksimointi ei ole tarpeellista, kunhan yhteisöt pitävät huolta velanhoito- ja investointikyvystään. Samoilla periaatteilla toimivat hankintalain sidosyksikköaseman omaavat in-house-yhtiöt, joiden tulee kanavoida kilpailukykyä palveluiden hintoihin. Osa yhtiöistä toimii kilpailluilla markkinoilla, tavoittelee mahdollisimman hyvää kannattavuutta ja pyrkii laajentamaan toimintaansa.

Kaupunkiomistamisen keskeisenä lähtökohtana voidaan pitää sitä, että harjoitettava toiminta palvelee kaupunkistrategian toteutumista paremmin julkisomisteisesti kuin yksityisessä omistuksessa. Lisäksi kaupungin näkökulmasta strategisesti tärkeiden toimintojen julkinen

Asiakirja on sähköisesti allekirjoitettu päätöksentekojärjestelmässä.

omistaminen on perusteltua. Omistaminen voi perustua myös hyvään omistaja-arvon kehittymiseen ja vuosittaiseen tuloutustasoon. Kaupungin omistamien yhtiöiden joukossa on myös yhtiöitä, joiden omistamisen taustalla on jokin muu tekijä kuin strategisuus tai vuosittainen tuloutus. Omistamiseen liittyvät riskit ja mahdollisuudet on tiedostettava ja huomioitava omistusportfoliota ja konsernirakennetta koskevassa päätöksenteossa.

Venäjän vuonna 2022 aloittama hyökkäyssota Ukrainaan vaikutti myös Tampereen kaupungin tytäryhteisöjen toimintaan. Koronapandemian vaikutusten laantuessa Ukrainan sodan tuomat haasteet näkyivät mm. yleisen kustannustason nousun ja materiaalien saatavuuden haasteina.

Kaupungin 15 suurimman tytäryhteisön yhteenlaskettu liikevaihto laski hieman, mutta tulos parani. Suurimpien tyttärien yhteenlaskettu liikevaihto laski kaksi prosenttia 972 milj. euroon. Lasku johtui pääosin konserniin vuonna 2022 kuuluneiden yhtiöiden poistumisesta konsernitasolta. Liikevaihtoaan kasvattivat erityisesti Tampereen Sähkölaitos -konserni, Tampereen Palvelukiinteistöt Oy, Tampereen Särkänniemi Oy, Tampereen Raitiotie Oy sekä Finnpark-konserni. Suurimpien tytäryhteisöjen yhteenlaskettu nettotulos kasvoi 36,6 milj. euroa ja yhteinen nettotulos oli 88,6 milj. euroa (2022: 52 milj. euroa). Konsernin liiketoiminnan kannattavuus tuloksella mitattuna on hyvällä tasolla ja kasvanut merkittävästi vuodesta 2022.

Kaupungin 15 suurimman tytäryhteisön yhteenlaskettu korollisen velan määrä oli vuodenvaihteessa 1 125,2 milj. euroa. Korollisen velan määrä laski vuotta aiemmasta 48,5 milj. euroa. Suurimmat velat olivat Tampereen Sähkölaitoksella, Tampereen Raitiotie Oy:llä, Finnpark-konsernilla sekä vuokra-asunto- ja kiinteistöyhteisöillä, joiden toiminta on luonnostaan erittäin pääomaintensiivistä. Korollisen velan määrä asettaa vaatimuksia yhtiöiden kassavirralla, mutta omistajaohjauksen näkemyksen mukaan kaikki konserniyhtiöt kykenevät vastuunsa hoitamaan liiketoiminnasta saatavalla kassavirralla. On syytä huomata, että suurta pääomavaltaista investointia toteuttavan Tampereen Seudun Keskuspuhdistamo Oy:n velat eivät ole mukana näissä luvuissa. Yhtiöllä ei ole vielä liiketoimintaa ja siksi sitä ei ole laskettu suurimpien tytäryhtiöiden joukkoon.

Tytäryhtiöt maksoivat kaupungille vuoden 2022 tuloksistaan osinkoa 37 milj. euroa. Se on 12 milj. euroa enemmän kuin vuoden 2021 tuloksista. Suurimman osingon, 20 milj. euroa, maksoi Tampereen Sähkölaitos Oy ja toiseksi suurimman Tampereen Palvelukiinteistöt Oy, 14 milj. euroa, kiinteistöjen myyntivoittojen johdosta poikkeuksellisen menestyksekkään tilikauden ansiosta.

Tampereen kaupunki on myös taannut tytäryhteisöjen ottamia lainoja silloin, kun se on ollut tarkoituksenmukaista ja lain sallimaa. Vuoden 2022 lopussa takauksia oli myönnetty tytäryhteisöille yhteensä 705,4 milj. euron lainamäärälle, joka oli 1,0 milj. euroa enemmän kuin vuoden 2021

Asiakirja on sähköisesti allekirjoitettu päätöksentekojärjestelmässä.

lopussa. Merkittävimmät takausvastuut kohdistuvat suurten infrayhtiöiden rahoituksiin.

Vuonna 2022 tytäryhteisöt tekivät yhteensä 232 milj. euron ympäristöinvestoinnit. Luvussa ovat mukana välittömät ja välilliset investoinnit samoin kuin omaan taseeseen tehdyt ja leasing-rahoitteiset investoinnit. Summa koostuu ennen kaikkea isoista ja näkyvistä hankkeista, joita olivat Tampereen Raitiotie Oy:n raitiotieinvestointi (30 milj. euroa), Tampereen Seudun Keskuspuhdistamo Oy:n Sulkavuoren jätevedenpuhdistamo (77 milj. euroa) ja Tampereen Sähkölaitoksen Naistenlahti 3 -voimalaitos (115 milj. euroa). Loput investoinnit olivat euromäärältään huomattavasti pienempiä.

Tampereen kaupungin tytäryhteisöjen kokonaisverojalanjälki vuonna 2022 oli 168 milj. euroa. Luvussa ovat mukana maksetut ja tilitetyt verot. Suurin verojen maksaja oli liikevaihdoltaankin suurin yhtiö eli Tampereen Sähkölaitos -konserni, jonka kokonaisverojalanjälki oli 99 milj. euroa.

Omistajaohjaus tekee tarvittaessa teknisiä muutoksia ja lisäyksiä raportin painettavaan versioon.

Raportti Tampereen kaupungin tytär- ja osakkuusyhtiöiden toiminnasta vuodelta 2022 on esitetty liitteenä.

Tiedoksi

Arto Vuojolainen, Saara Unnanlahti, Ville Taivassalo, Johanna Saarinen, Jukka Männikkö

Liitteet

1 Tampereen kaupungin tytär- ja osakkuusyhtiöt, raportti toiminnasta vuodelta 2022

Nähtävilläolo ja tiedoksianto asianosaiselle

Pöytäkirja asetetaan nähtäväksi 17.7.2023 kaupungin internetsivulle www.tampere.fi.

Päätös on lähetetty sähköisesti 28.6.2023.

Asia liitteineen on katsottavissa kaupungin internetsivulla www.tampere.fi. Pyydettyessä ote toimitetaan liitteineen.

Muutoksenhakuviranomainen

Kaupunginhallitus

Tampere
28.06.2023

Noora Jalonen

Asiakirja on sähköisesti allekirjoitettu päätöksentekojärjestelmässä.

Hallintosihteeri

Asiakirja on sähköisesti allekirjoitettu päätöksentekojärjestelmässä.

Oikaisuvaatimus

§66

Oikaisuvaatimusohje

Oikaisuvaatimusohje

Tähän päätökseen tyytymätön voi tehdä kirjallisen oikaisuvaatimuksen.

Oikaisuvaatimusoikeus

Oikaisuvaatimuksen saa tehdä se, johon päätös on kohdistettu tai jonka oikeuteen, velvollisuuteen tai etuun päätös välittömästi vaikuttaa (asianosainen) sekä kunnan jäsen.

Kuntien yhteisen toimielimen päätökseen saa oikaisuvaatimuksen tehdä myös sopimukseen osallinen kunta ja sen jäsen.

Oikaisuviranomainen

Oikaisua haetaan päätösotteessa mainitulta muutoksenhakuviranomaiselta.

Oikaisuvaatimus tulee toimittaa osoitteella:

Tampereen kaupunki
Kirjaamo
Frenckellinaukio 2 B, PL 487
33101 Tampere

Oikaisun voi lähettää myös virallisen sähköisen asiainnoin lomakkeella osoitteessa <https://www.tampere.fi/asioi-kaupungin-kanssa> tai sähköpostilla kirjaamo@tampere.fi

Tampereen kaupunki ei vastaa sähköpostilla lähetetyn oikaisuvaatimuksen tietoturvallisuudesta.

Oikaisuvaatimusaika

Oikaisuvaatimus on tehtävä **14 päivän** kuluessa päätöksen tiedoksisaannista.

Tiedoksisaanti

Kunnan jäsenen katsotaan saaneen päätöksestä tiedon seitsemän päivän kuluttua siitä, kun pöytäkirja on nähtävänä yleisessä tietoverkossa. Asianosaisen katsotaan saaneen päätöksestä tiedon, jollei muuta näytetä, 7 päivän kuluttua kirjeen lähettämisestä, 3 päivän kuluttua sähköpostin lähettämisestä, saantitodistuksen osoittamana aikana tai erilliseen tiedoksisaantitodistukseen merkittynä aikana. Tiedoksisaantipäivää tai sitä päivää, jona päätös on asetettu nähtäväksi, ei lueta määräaikaan. Jos määräajan viimeinen päivä on pyhäpäivä, itsenäisyyspäivä, vapunpäivä, joului- tai juhannusaatto tai arkilauantai, saa tehtävän toimittaa ensimmäisenä arkipäivänä sen jälkeen.

Oikaisuvaatimus

Oikaisuvaatimuksesta on käytävä ilmi vaatimus perusteineen.

Oikaisuvaatimus on toimitettava oikaisuvaatimusajan kuluessa oikaisuvaatimusviranomaiselle. Oikaisuvaatimuksen tulee olla perillä

Asiakirja on sähköisesti allekirjoitettu päätöksentekojärjestelmässä.

oikaisuvaatimusajan viimeisenä päivänä ennen viraston aukioloajan päättymistä klo 15.45 mennessä. Oikaisuvaatimuksen lähettäminen postitse tai sähköisesti tapahtuu lähettäjän omalla vastuulla.